

Prevođenje Mediterana

Organizatori: Hrvatski P.E.N. centar i Društvo hrvatskih književnih prevodilaca

Mjesto održavanja: DHKP, 3. do 7. rujna 2023.

Predstavljanje publici: Festival svjetske književnosti, srijeda, 6. rujna u 13h, knjižara Fraktura

Kako prenijeti neko podneblje na jezike koji se služe drugim vrstama izražajnih sredstava i proizlaze iz različitih, iako ponekad sličnih kultura i načina razmišljanja? Može li se i kako prevesti Mediteran? Odgovore na ta pitanja potražiti će sudionici projekta „Prevođenje Mediterana“, koji je nastao u suradnji Hrvatskog P.E.N. centra i Društva hrvatskih književnih prevodilaca, uz financijsku podršku Ministarstva kulture i medija, te zahvaljujući vrijednim partnerstvima s Mađarskim kulturnim centrom Liszt i Festivalom svjetske književnosti.

Osmero prevoditelja iz sedam zemalja, Francuske, Mađarske, Poljske, Portugala, Slovačke, Španjolske, Švedske, na susretima i radionicama s autorima Oljom Savičević Ivančević i Robertom Perišićem od 3. do 7. rujna 2023. raspravljat će o dvojbama koje su im se javljale tijekom prijevoda dijelova romana „Ljeta s Marijom“ i „Brod za Issu“. U prostorijama Društva hrvatskih književnih prevodilaca sastat će se tako Tihomir Pištelek, Luisa Fernanda Garrido Ramos (španjolski), Aleksandra Wojtaszek (poljski), Arijana Medvedec (portugalski), Chloé Billon (francuski), Svítková Milina (slovački), Đorđe Žarković (švedski) i István Ladányi (mađarski).

Cilj projekta je omogućiti susret stranih prevodilaca i domaćih autora, osigurati im vrijeme za rad na tekstovima, zainteresirati strane izdavače koji surađuju sa sudionicima ovog projekta za hrvatsku književnost, te omogućiti stranim prevodiocima da upoznaju rezidenciju Hrvatskog društva književnih prevodilaca, hrvatske izdavače i agente, kao i predstavnike Ministarstva kulture i medija koji će ih informirati o mogućnostima potpora za prijevode hrvatske književnosti na strane jezike.

S kakvim su se izazovima prevodioci suočavali tijekom svog rada na tekstovima Olje Savičević Ivančević i Roberta Perišića doznat ćemo u razgovoru na Festivalu svjetske književnosti, u knjižari Fraktura 6. rujna 2023. u 13 sati. Razgovor će voditi voditelji projekta Ursula Burger i Dean Trdak.

Sudionici:

Luisa Fernanda Garrido Ramos rođena je u Madridu. Diplomirala je zemljopis i povijest na Autonomnom sveučilištu u Madridu (1981.), a specijalizirala se za Srednjovjekovnu povijest Balkana. Diplomirala je hrvatski i srpski jezik i jugoslavenske književnosti na Sveučilištu u Zagrebu (1988.). Prevođenjem se počela baviti 1989. godine, i dosad je u suradnji sa suprugom Tihomirom Pištelekom prevela više od šezdeset naslova. Sudjelovala je kao predavač na raznim seminarima, kongresima i okruglim stolovima vezanim uz slavenski kulturni krug i prevođenje. Aktivni je član Strukovnog udruženja pisaca – Autonomni odsjek prevoditelja. Od 2005. godine radila je kao direktorica Instituta Cervantes u Sofiji, Ammanu, Tunisu i Pragu, a od rujna 2022. vodi Institut Cervantes u Toulouseu.

U studenom 2005. godine dodijeljena joj je Nacionalna prevoditeljska nagrada za prijevod sa srpskog na španjolski romana Aleksandra Tišme *Kapo*. Godine 2020. dobila je nagradu Estado Crítico za prijevod *Baba Yagá je snijela jaje*.

Luisa Fernanda Garrido Ramos i Tihomir Pištelek preveli su na španjolski djela autora kao što su Ivo Andrić, Ivana Bodrožić, Slavenka Drakulić, Danilo Kiš, Mirko Kovač, Miljenko Jergović, Predrag Matvejević, Miroslav Krleža, Dubravka Ugrešić i druge.

István Ladányi rođen je 1963. u Adorjanu (Vojvodina, R. Srbija). Od 1991. živi u Mađarskoj. Diplomirao je mađarski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu 1987, doktorirao je iz teorije narativnog identiteta na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Uređivao je književni i teorijski časopis Új Symposion (Novi Sad) od 1989. do 1991., jedan je od osnivača časopisa Ex Symposion (1992, Veszprém, Mađarska) Od 2002. do 2008. bio je lektor mađarskog jezika na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 2008. docent je na Fakultetu za modernu filologiju i društvene znanosti u Veszprému. Piše poeziju, književnu kritiku i književno-znanstvene tekstove. Prevodi s hrvatskog i srpskog. Prevodio je pjesme Bora Pavlovića, Ivana Slamniga, Danijela Dragojevića, Zvonimira Mrkonjića, Borisa Marune, Ivana Rogića Nehajeva, Borbena Vladovića, Zvonka Makovića, Anke Žagar, Sibile Petlevski i drugih pjesnika, objavljene u časopisima i antologijama, kratke priče i dramske tekstove hrvatskih autora objavljenih u časopisima i antologijama. Zbirka kratkih priča Nevena Ušumovića u njegovom izboru i prijevodu objavljena je pod naslovom *A csalogány nyelve* (Forum, Novi Sad, 2021). Sa Zoltanom Medveom preveo je monografiju Helene Sablić-Tomić i Gorana Rema *Suvremena hrvatska književnost (Kortárs horvát irodalom. Költészet és rövidtörténet 1968-tól napjainkig, Jelenkor Alapítvány, Pécs, 2009.)*

Arijana Medvedec rođena je u Zagrebu. Nakon studija engleskog i francuskog jezika i književnosti, te slobodnog studija portugalskog jezika i civilizacije u Zagrebu, Arijana Medvedec, nastavlja usavršavanje u Lisabonu, gdje i danas živi i djeluje. Magistar je komparativne portugalske i francuske književnosti i trenutno radi na doktoratu iz kulturalnih studija. Suradnik je znanstvenog centra CLEPUL (Centar za luzofonske i europske književnosti i kulture) Filozofskog fakulteta u Lisabonu i jedna od osnivača CompaRes-a (Međunarodne udruge za ibernsko-slavenske studije), u okviru koje djeluje u

organima uprave, organizaciji znanstvenih skupova i kulturnih događanja, i predavačkom i prevoditeljskom radu. Kao docent na veleučilištu Institut Piaget u Lisabonu bavi se nastavom stranih jezika i kultura (engleska, francuska, portugalska), znanstvenim radom, međunarodnim projektima, organizacijom znanstvenih skupova i suradnjom u organima uprave i vijećima Instituta. U međuprostorima zanimanja i zvanja smješta se (relativno) umijeće riječi koju govori, piše i lektorira na više jezika, uglavnom za potrebe struke i europskih, portugalskih i hrvatskih javnih i privatnih institucija, prevoditeljskih agencija i izdavačkih kuća. U sretnija vremena nastaju prijevodi na portugalski: ulomci *Šume* Damira Karakaša, *Doživljaja Karla Maloga* Dubravke Oraić-Tolić i *Vulkanoa* Roberta Bebeka (Noć europske književnosti 2018., 2019. i 2020., Eunic Cluster Portugal, Lisabon), film *Mali* Antonia Nuića (Europa 61 – Tjedan europskog filma, Eunic Cluster Portugal, 2019.), te romani *Biblioteka* Zorana Živkovića i *Sarajevski Marlboro* Miljenka Jergovića (Cavalo de Ferro Editores, Lisabon, 2005. i 2004.). U suradnji s Tanjom Tarbuk priprema antologiju suvremene hrvatske kratke priče koja će biti objavljena u Portugalu.

Robert Perišić (Split, 1969.) autor je osam knjiga, preveden u brojnim europskim državama i SAD-u, nagrađivan u Hrvatskoj i inozemstvu. Diplomirao je hrvatski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Njegov roman *Naš čovjek na terenu* bio je hit u Hrvatskoj, dobitnik nagrada "Jutarnjeg lista" za najbolju prozu i "Literaturpreis der Steiermärkischen Sparkasse" (Graz), ali i književno otkriće za američku publiku i kritičare te je uvrštavan na liste prijevoda i knjiga godine 2013. u SAD-u. Živi u Zagrebu kao samostalni autor. Objavio je zbirku poezije *Dvorac Amerika* (1995.), zbirke kratkih priča *Možeš pljunuti onoga tko bude pitao za nas* (1999.) i *Užas i veliki troškovi* (2002.), roman *Naš čovjek na terenu* (2007.), zbirku proza i eseja *Uvod u smiješni ples* (2011.), zbirku pjesama *Jednom kasnije* (2012.), dramu *Kultura u predgrađu* (2000.), scenarij za igrani film *100 minuta Slave* (2004.) te romane *Područje bez signala* (2015.) i *Brod za Issu* (2022.).

Tihomir Pištelek studirao je germanistiku i filozofiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 1989. godine živi u Španjolskoj, gdje radi kao učitelj njemačkog jezika i književni prevoditelj. Dosad je, u suradnji sa suprugom Luisom Fernandom Garrido, preveo više od šezdeset naslova. Prevoditelj je i raznih članaka i tehničkih tekstova, a radio je i kao simultani i konsekutivni prevoditelj u raznim ustanovama i tvrtkama, te kao lektor brojnih izdavačkih kuća. Godine 2020. dobio je nagradu Estado Crítico za prijevod *Baba Yagá je snijela jaje*.

Tihomir Pištelek i Luisa Fernanda Garrido Ramos preveli su na španjolski djela autora kao što su Ivo Andrić, Ivana Bodrožić, Slavenka Drakulić, Danilo Kiš, Mirko Kovač, Miljenko Jergović, Predrag Matvejević, Miroslav Krleža, Dubravka Ugrešić i druge.

Olja Savičević Ivančević rođena je 1974. u Splitu. Spisateljica i pjesnikinja, uvrštena u mnoge domaće i međunarodne antologije poezije i proze. Završila je studij hrvatskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Zadru gdje je studirala i na Poslijediplomskom studiju iz književnosti. Književnim radom profesionalno se bavi zadnjih petnaest godina, a

osim proze i poezije, piše književne kolumne, dramske tekstove za djecu i mlade te vodi radionice kreativnog pisanja. Knjige su joj prevedene na jedanaest svjetskih jezika, objavljene u trinaest zemalja u Europi te u SAD-u. Pojedinačne pjesme i priče prevedene su i objavljene na tridesetak jezika. Za rukopis *Nasmijati psa* nagrađena je Prozakom, dobitnica je prve nagrade Ranko Marinković Večernjeg lista za kratku priču te nagrade Kiklop za zbirku poezije *Kućna pravila*. Roman *Adio kauboju* nagrađen je nagradom T-portala za najbolji roman u Hrvatskoj 2011., nagradom Slobodne Dalmacije za umjetnost Jure Kaštelan te francuskom Prix du premiere roman u međunarodnoj konkurenciji. Prema romanu je postavljen istoimeni kazališni komad. Roman *Pjevač u noći* dobio je nagradu Libar za vajk Pulskeg sajma knjige kao i *English Pen Award*. Dobitnica je i regionalne nagrade festivala Druga prikazna iz Skopja 2018. Za zbirku pjesama "Divlje i tvoje" nagrađena je regionalnom nagradom "Risto Ratković" 2020. Za adaptaciju lutkarske predstave *Čudnovate zgode Šegrta Hlapića* dobila je nagradu Mali Marulić. Ovu nagradu dobila je i za izvorne dramske tekstove *Moj prijatelj Mačkodlak* i *Som na cilome svitu*. Prema njenim pričama snimljeni su nagrađivani kratkometražni igrani filmovi (*Balavica*, *Sedam neodgovorenih poziva*, *Trešnje*). Prema priči „Pederi“ iz zbirke *Nasmijati psa* objavljena je grafička novela *Ljeto* (Žeželj/Paljan). Živi i radi u Zagrebu i Korčuli.

Milina Svítková studirala je prevođenje (njemački i hrvatski) na Sveučilištu Comenius u Bratislavi. Nakon završenog doktorskog studija slavistike na području frazeologije hrvatskog jezika živjela je i radila u Beču. U akademskoj godini 2018./2019. radila je kao znanstveno-istraživačka djelatnica na Sveučilištu Comenius u Bratislavi, gdje je, između ostalog, vodila prevoditeljske seminare i objavila više stručnih radova na području hrvatske frazeologije. Trenutno se aktivno bavi književnim prevođenjem s njemačkog i hrvatskog jezika. Prevela je djela Saše Stanišića, Marine Mezak, Jasminke Salamon, Milana Sikirice i Jelene Bačić Alimpić.

Aleksandra Wojtaszek (1991.) prevoditeljica je, predavačica i novinarka, doktorica znanosti iz područja književnosti. Autorica je znanstvene knjige o hrvatskoj i srpskoj žanrovskoj fantastici *Topografie przestrzeni wyobrażonych* (2022.) i zbirke putopisnih eseja o Hrvatskoj *Fjaka* (2023). Na poljski je, između ostalog, prevela Moniku Herceg, Radmilu Petrović i Faruka Šehića. Dobitnica je stipendije za najbolje mlade europske prevoditelje CELA i nagrade Krakova Grada Književnosti UNESCO-a. Na Jagelonskom sveučilištu u Krakovu predaje hrvatski jezik i književnost te prevođenje.

Dorđe Žarković (1965.) rođen je u Beogradu, no gotovo cijeli život proveo je u Švedskoj. Književnim prevođenjem bavi se od 1994. godine i dosad je preveo sedamdesetak djela, uglavnom hrvatskih, srpskih i bosanskih pisaca. Prevodi i sa španjolskog i danskog. Od 1994. godine vlasnik je male izdavačke kuće Gavriilo, u kojoj objavljuje dio svojih prijevoda. Na švedski je preveo djela Ane Brnardić, Dubravke Ugrešić, Olje Savičević Ivančević, Borisa Pekića, Meše Selimovića i mnogih drugih.